بررسی تعامل کارفرما و پیمانکار در حوزه‌ی ساختمان‌سازی سبز

سید محمد هادی لواسانی[1]*، مجتبی حسینعلی پور[2]، محمد باقر نوبخت حقیقی[3]

[1]دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده فنی علوم و تحقیقات تهران، hl_p.manager@yahoo.com
[2] استادیار، عضو هئیت علمی دانشگاه شهید بهشتی دانشکده معماری و شهرسازی گروه فن ساختمان، m-hosseinalipour@sbu.ac.ir
[3] استاد، مرکز تحقیقات استراتژیک، nobakht@csr.ir

چکیده

نگرانی‌های عمومی در مورد محیط زیست و آینده‌ی کره‌ی زمین، جوامع بشری را بر آن داشته است که به فکر راهکارهایی جهت مقابله با اثرات مخرب زیست محیطی بیفتند. صنعت ساختمان‌سازی نیز مانند سایر صنایع نقش و سهم قابل توجهی در آلودگی‌های زیست محیطی دارد. به همین منظور این صنعت در سال‌های اخیر به سمت توسعه‌ی پایدار و اجرای تدابیر سبز حرکت می‌کند. با توجه به اینکه کشور ایران چه از نظر تحقیقاتی و چه از نظر اجرایی پیشرفت محسوسی در زمینه‌ی ساختمان‌سازی سبز تجربه نکرده است، بررسی پارامترهای دخیل در اجرای ساختمان‌های سبز (دوستدار محیط زیست) از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. در این مقاله با مروری بر مفاهیم ساختمان سبز، ساخت سبز و تجربیات به کارگیری آن‌ها در کشورهای پیشرفته، به بررسی نقش کارفرمایان و پیمانکاران در این فرآیند پرداخته می‌شود. این دو دستگاه، هر یک، به عنوان دو قطب اصلی برای نیل به اهداف پایداری در ساختمان‌سازی سبز وظایف ویژه‌ای برعهده دارند. از آنجایی که رویکرد کارفرما در مواجه با ساختمان‌سازی سبز با رویکرد پیمانکار متفاوت است، بررسی تعامل این دو دستگاه و تقسیم وظایف آنها به دو دسته‌ی کلی مستقل و متقابل نقش این دو دستگاه را در تعیین جایگاه ساختمان‌سازی سبز بسیار حیاتی می‌کند.

واژه‌های کلیدی: ساختمان سبز، ساخت سبز، ساختمان‌سازی سبز، کارفرما، پیمانکار

1- مقدمه

امروزه مصرف انرژی و اثرات زیست محیطی مرتبط با آن، تبدیل به یک مساله‌ی مهم در صنعت ساختمان‌سازی شده است. به عنوان نمونه، 38 درصد کل دی‌اکسید کربن تولیدی در ایالات متحده مربوط به ساختمان‌ها می‌شود. همچنین، ساختمان‌ها حدود 12/2 درصد میزان کل آب مصرفی روزانه در ایالات متحده را مصرف می‌کنند [1]. علاوه بر آن، بر اساس گزارش سال 2007 آژانس اطلاعات انرژی ایالات متحده،[1] ساختمان‌های تجاری و مسکونی حدود 40 درصد انرژی مصرفی در ایالات متحده را مصرف می‌کنند. روشن است که در مقایسه با صنایع دیگر، فعالیت‌های ساخت و ساز سهم قابل توجهی در آلودگی زیست محیطی دارند [2]. از جمله‌ی این آلودگی‌ها می‌توان به آلودگی‌های مرتبط با سروصدا، هوا، ضایعات، آلودگی آب و موارد مشابه اشاره کرد. برای نمونه، در چین به ازای هر 10000 متر مربع ساخت، 500 تا 600 تن زباله‌ی جامد تولید می‌گردد و این رقم در ایالات متحده در حدود 180 تن می‌باشد [4,3]. همچنین در تهران حجم پایینی از مصالح محدود

[1]-the United States Energy Information Agency (EIA)